

una qüestió de detall: en la discussió entorn els conceptes de *llengües avançades* i *llengües primitives*, heretats d'una lingüística típicament etnocèntrica i eurocèntrica, no es fa honor als noms de Boas, Bloomfield i —jo diria sobretot— Sapir, els quals van oposar-se explícitament a la pervivència d'aquell prejudici i van reeixir a esbandir-lo de tot estudi lingüístic seriós.

Joan A. ARGENTE

TOMÀS AMORÓS: *Mallorca 1740-1800. Memòries d'un impressor*. A cura de CARME SIMÓ. Universitat de Palma: Secció de Filologia Catalana. — Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983. 151 pàgs. («Biblioteca Marian Aguiló», 4.)

Tot i que els dietaris i relacions constitueixen un dels gèneres més prolífics de la Mallorca del segle XVIII, fins ara no han tingut gaire sort pel que fa a l'estudi i l'edició. Només per això, la publicació d'un llibre com aquest ja ha d'ésser benvinguda. Carme Simó, excellent coneixedora del tema, que prepara l'inventari i catalogació de la producció dietarista mallorquina, hi edita íntegrament la *Relació de algunes curiositats escrites, comensant lo any 1740 y prosehint cada any, per a que el lector tenga present lo que, si olvida la memòria, se tròpia en los papers, que algunas vegadas servex o, per millor dir, és necessari per alguns casos*, escrita per l'impressor Tomàs Amorós i Cerdà.

La introducció aporta noves dades sobre la vida de l'autor, algunes de les quals resulten força aclaridores per a la història de la impremta a Mallorca;¹ remarca l'interès del gènere («una de les anelles que enllacen la prosa medieval amb la prosa del segle XIX»); analitza la forma, encaminada a donar la visió que el dietarista tenia de l'època històrica que resumeix; analitza també la temàtica, on es destaca l'actitud antilliana d'Amorós, i on es reflecteixen les discriminacions patides pels xuetes, els enfrontaments entre vaixells mallorquins i menorquins durant la dominació britànica de Menorca, les prohibicions dels primers borbons pel que fa a l'ús públic del català, així com moltes altres notícies més o menys anecdòtiques i amb força referències a la crònica negra de l'illa; i estudia exhaustivament la llengua des del punt de vista fonètic, morfològic-sintàctic i lèxic, la qual es caracteritza pels seus trets dialectals i per la forta castellanització.

L'edició del text pren com a base el manuscrit més antic, és a dir, el que copià Bartomeu Pascual el 1862, i es complementa amb l'altre manuscrit existent, copiat el 1873, que pertangué a Pere d'Alcàntara Peña. El full solt que també copià Pascual és donat en apèndix. La transcripció, adientment anotada i amb l'aparat crític corresponent, s'acompanya d'un glossari on es recullen de manera sistemàtica els mots i expressions obscurs, i els arcaïsmes, llatinismes, dialectalismes, vulgarismes i castellanismes no registrats al *Diccionari General de la Llengua Catalana*. La inclusió d'un índex onomàstic fa el volum encara més aprofitable.

August BOVER I FONT

DAVID J. VIERA: *Bibliografia anotada de la vida i obra de Francesc Eiximenis (1340?-1409?)*. Presentació de MARTÍ DE RIQUER (Premi ex-aequo Ferran Soldevila 1979). Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 1980. 131 pàgs.

L'estudiós David Viera és un dels investigadors moderns que contínuament publica articles sobre diversos aspectes de l'obra de Francesc Eiximenis. És natural,

1. Veg. CARME SIMÓ, *Tomàs Amorós i la seva «Relació de curiositats escrites comensant lo any 1740»*, «Randa», 9 [= «Homenatge a Francesc de B. Moll», 1] (1979), 139-146, especialment la nota 7, pàgs. 140-141.